

N. B.

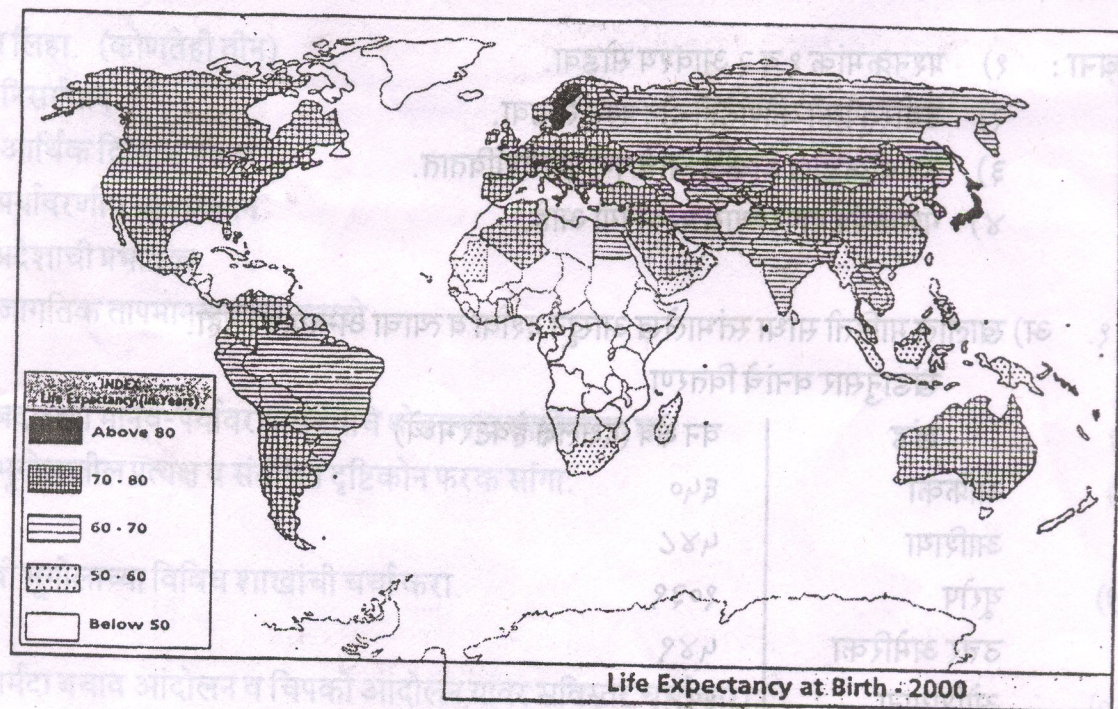
- 1) question no. 1 and 2 are compulsory.
- 2) Attempt any two questions from the rest.
- 3) Figures to the right indicate full marks.
- 4) Use of calculator allowed.

Q. 1. a) Represent following data with the help of Simple bar diagram and interpret the result. [05]

Continentwise Forest Distribution

Continent	Forest area (million hactares)
Africa	650
Asia	548
Europe	1039
North America	549
Oceania	198
South America	886

b) Study the given Thematic Map and answer the following. [05]

- i) What is the theme of the given Map ?
 - ii) Which cartographic technique is used to represent the theme ?
 - iii) Name the Asian country having life expectancy at birth above 80 years.
 - iv) Find out the life expectancy of Australia.
 - v) Which South American Country having life expectancy between 60-70 years.
- c) Discuss the physical and cultural features of field visit to "Elephanta Island." or Write a detail note on "Koliwada Survey". [05]

Q. 2. Write Short Notes : (Any Three) [15]

- Determinism
- Types of economic activities
- Environmental Management
- Hierarchy of region
- Causes of Global Warming

Q. 3. a) Briefly explain the changing nature of Man-environment relationship. [8]
b) Distinguish between positive and Normative approach in Geography. [7]

Q. 4. Discuss the various branches of Human Geography. [15]

Q. 5. a) Discuss in detail the Narmada Bachao Andolan and Chipko Movement. [8]
b) Give a brief account of the NGO's role in environment management. [7]

Q. 6. a) Define region and Describe different types of regions giving suitable examples. [8]
b) Explain the proposed planning region of India. [7]

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ६०

- सूचना : १) प्रश्नक्रमांक १ व २ आवश्यक सोडवा.
२) उर्वरितपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
३) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
४) गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

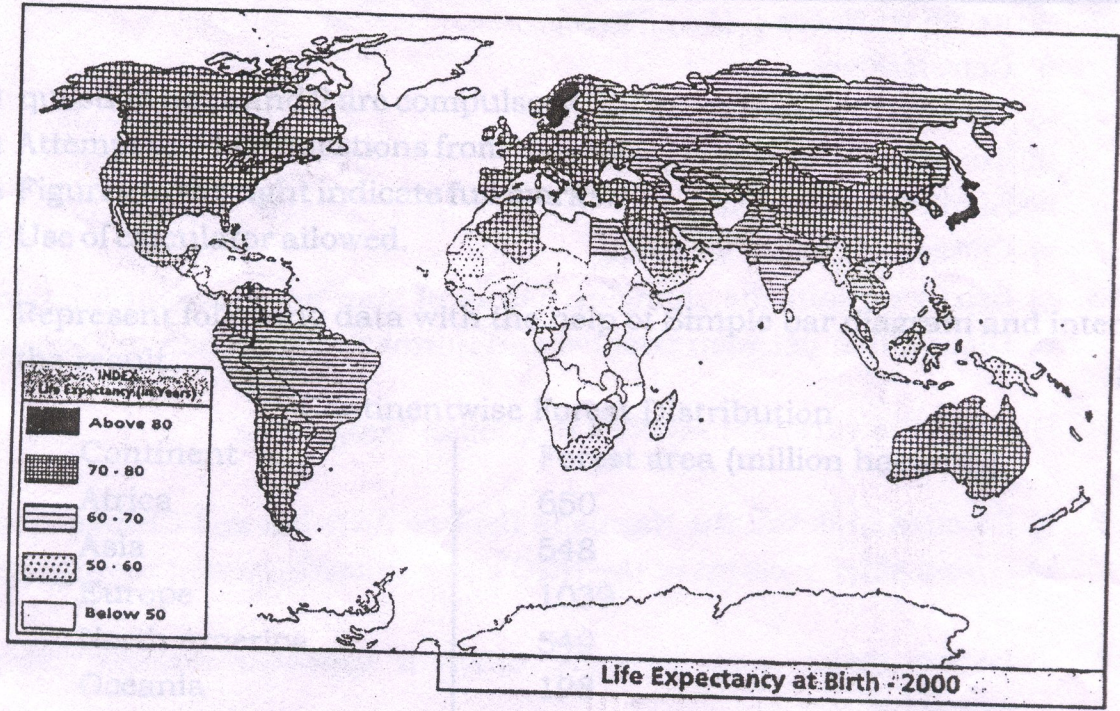
प्र. १. अ) खालील माहिती साधा स्तंभालेख आखून दर्शवा व त्याचा अन्वयार्थ लिहा. [०५]

खंडानुसार वनांचे वितरण

खंड	वन क्षेत्र (दक्षलक्ष हेक्टरमध्ये)
अफ्रिका	६५०
आशिया	५४८
यूरोप	१०३९
उत्तर अमेरिका	५४९
ओशियाना	१९८
दक्षिण अमेरिका	८८६

ब) दिलेल्या विषयात्मक नकाशाचा अभ्यास करा व खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [०५]

- दिलेल्या नकाशाचा विषय सांगा.
- नकाशातील विषय दर्शविण्यासाठी कोणते नकाशिय तंत्र वापरले आहे.
- कोणत्या आशियाई देशात जन्मावेळीचे आर्युमान ८० वर्षांपेक्षा अधिक आहे.
- ऑस्ट्रेलियाचे आर्युमान शोधा.
- कोणत्या दक्षिण अमेरिकन देशात आर्युमान ६०-७० वर्षा-दरम्यान आहे.

क) एलिफंटा बेट या क्षेत्रभेटीतील प्राकृतिक व सांस्कृतिक घटकांची चर्चा करा. किंवा कोळीवाडा सर्वेक्षणावर सविस्तर टिप लिहा. (०५)

प्र. २. टिपा लिहा. (कोणतेही तीन)

- १) निसर्गवाद
- २) आर्थिक क्रियांचे प्रकार
- ३) पर्यावरणीय व्यवस्थापन
- ४) प्रदेशाची प्रभावव्व
- ५) जागतिक तापमानवाढीची कारणे

(१५)

प्र. ३. अ) बदलत्या मानव-पर्यावरण संबंधाचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या.

(८)

ब) भूगोलातील प्रत्यक्ष व संबंधित दृष्टिकोन फरक सांगा.

(७)

प्र. ४. मानवी भूगोलाच्या विविध शाखांची चर्चा करा.

(१५)

प्र. ५. अ) नर्मदा बचाव आंदोलन व चिपको आंदोलन यांवर सविस्तर चर्चा करा.

(०८)

ब) पर्यावरण व्यवस्थापनात गैरसरकारी संस्थांची भूमिका थोडक्यात सांगा.

(०७)

प्र. ६. अ) प्रदेश ही संकल्पना स्पष्ट करा व प्रदेशांचे विविध प्रकार योग्य उदाहरणासह वर्णन करा.

(०८)

ब) भारतातील नियोजित प्रदेश स्पष्ट करा.

(०७)

c) Discuss the physical and cultural features of field visit to "Elephanta Island," or Write a detail note on "Koliwada Survey". (10)